

Akademikë shqiptarë jashtë vendit në mbështetje të protestave qytetare: Arsimi, Shkenca dhe Inovacioni – Domosdoshmëri Kombëtare

Ne, një grup akademikësh shqiptarë jashtë vendit, shprehim mbështetjen dhe solidaritetin tonë të plotë me protestat paqësore qytetare në Shqipëri dhe me kërkesat e tyre legjitime për një Shqipëri të re, të qeverisur me përgjegjshmëri, transparencë dhe drejtësi, me institucione që u shërbejnë qytetarëve, jo pushtetit.

Besojmë se shumë nga sfidat me të cilat përballlet Shqipëria sot janë rezultat i dështimeve të përsëritura politike dhe institucionale, të cilat për shumë vite kanë dobësuar besimin e qytetarëve te shteti, te drejtësia dhe te mundësia për të ndërtuar të ardhmen në vendin e tyre. Për këtë arsye, protestat e sotme nuk janë thjesht një reagim ndaj një situatë të momentit, por shprehje e një lodhjeje të thellë shoqërore me modele qeverisjeje që nuk kanë vepruar në funksion të së mirës së përbashkët.

Ne e shohim këtë krizë edhe përmes gjendjes së arsimit, shkencës dhe inovacionit në Shqipëri. Politikat e ndjekura ndër dekada nuk i kanë vendosur këta sektorë dhe kapitalin njerëzor në qendër të zhvillimit të vendit. Përkundrazi, ato kanë toleruar nënfinancimin, mungesën e meritokracisë, dobësimin e integritetit akademik, lidhjet klienteliste dhe mungesën e një vizioni afatgjatë për dijen si interes kombëtar.

Pa arsim cilësor, pa kërkim shkencor serioz, pa inovacion dhe pa meritokraci, nuk mund të ketë zhvillim të qëndrueshëm, ekonomi konkurruese apo institucione të forta demokratike. Një shoqëri nuk mund të ecë përpara duke nënvlerësuar dijen, duke dobësuar universitetet, duke larguar të rinjtë si dhe duke trajtuar aftësinë, kompetencën dhe punën e ndershme si vlera dytësore. Për këtë arsye, gjendja e arsimit, shkencës dhe inovacionit nuk është një çështje sektoriale, por një tregues i drejtpërdrejtë i dështimit të modelit qeverisës të deritanishëm. Mungesa e financimit të qëndrueshëm, ndërhyrjet politike, autonomia universitare e brishtë, standardet e dobëta dhe mungesa e lidhjes me zhvillimin ekonomik janë pjesë e së njëjtës krize që sot qytetarët po e kundërshtojnë me të drejtë në rrugë.

Shqipëria po humbet prej vitesh një pjesë të konsiderueshme të të rinjve dhe profesionistëve të saj të kualifikuar. Për të ndryshuar këtë realitet, duhet të rikthehet besimi se dija, puna dhe merita vlerësohen dhe krijojnë mundësi reale për të ardhmen.

Si akademikë dhe kërkues shqiptarë jashtë vendit, shprehim gatishmërinë tonë për të kontribuar me ekspertizë dhe përvojë në një të ardhme ku një Shqipëri e re ndërton institucione serioze në shërbim të interesit publik dhe u jep arsimit, shkencës dhe inovacionit vendin që meritojnë. Por ky kontribut nuk mund të shprehëputet nga nevoja për ndryshim të thellë politik dhe institucional, të kërkuar sot me të drejtë nga qytetarët protestues që çdo ditë demonstrojnë se një Shqipëri e re është e mundshme.

E ardhmja e Shqipërisë nuk mund të ndërtohet pa dije. Një vend që nuk vlerëson arsimin, shkencën, inovacionin dhe kapitalin e vet njerëzor dobëson vetveten. Një Shqipëri e re kërkon jo vetëm ndryshim politik, por edhe shprehje të qartë nga dështimet shumëvjeçare që e kanë mbajtur vendin larg potencialit të tij.

NËNSHKRUESIT

Kjo deklaratë mbështetet dhe nënshkruhet nga akademikët dhe kërkuesit e mëposhtëm shqiptarë të diasporës:

1. Prof. Dr. Adnan Kastrati, Gjermani
2. Prof. Assist. Dr. Adriana Sejfia, Britani
3. Dr. Agon Memedi, Gjermani
4. Dr. Aksel Seitllari, ShBA
5. Dr. Alban Kita, Zvicër
6. Dr. Alban Kuriqi, Portugali
7. Dr. Albana Roçi, Norvegji
8. Dr. Albin Ahmeti, Austri
9. Prof. Dr. Aldeida Alti, Australi
10. Dr. Aldi Pupuleku, Spanjë
11. Dr. Aledia Bilali, Gjermani
12. Dr. c. Alessio Lukaj, Zvicër
13. Dr. c. Ambra Hyskaj, Hungari
14. Dr. c. Ana Haxhiu Gjeci, Zvicër
15. Dr. c. Andi Nika, Gjermani
16. Dr. Andi Rroku, Gjermani
17. Dr. c. Andrea Dervisha, Finlandë
18. Prof. Assoc. Dr. Anila Mjeda, Irlandë
19. Dr. Anila Nauni, Norvegji
20. Dr. Anisa Halimi, Irlandë
21. Dr. Arbër Qoku, Gjermani
22. Dr. Arbër Zela, Zvicër
23. Dr. Arlind Kadra, Gjermani
24. Dr. Armand Kapaj, Zvicër
25. Dr. c. Arta Sinamati, Luksemburg
26. Dr. Besmira Dyca, Holandë
27. Dr. Bledar Kalemi, Itali
28. Dr. c. Blerina Aliraj, Gjermani
29. Dr. Brunilda Dhamo, Holandë
30. Dr. Bukurie Ozuni, Itali
31. Dr. c. Butrint Avdijaj, Belgjikë
32. Dr. Denisa Baci, Itali
33. Dr. Dionis Hasanaj, Francë
34. Prof. Assoc. Dr. Dorina Pojani, Australi
35. Prof. Assist. Dr. Edlira Dushku, Danimarkë
36. Dr. Elida Sina, Gjermani
37. Dr. rer. nat. Elima Shehu, Gjermani
38. Dr. c. Elio Nushi, Finlandë
39. Dr. c. Elio Skënderaj, Austri
40. Dr. c. Eltjana Shkreli, Itali
41. Prof. Assoc. Dr. Elvin Isufi, Holandë
42. Dr. Emiljano Kaziaj, Belgjikë
43. Prof. Assoc. Dr. Enea Mustafaraj, Kuvajt
44. Dr. Enes Veliu, Portugali
45. Dr. Enisa Shevroja, Zvicër
46. Prof. Assoc. Dr. Enkelejda Havari, Francë
47. Dr. c. Enso Ndreko, Francë
48. Dr. Eralda Asllanaj, Holandë
49. Dr. rer. med. Erand Llanaj, Gjermani
50. Dr. Eriomina Shahaj, Britani
51. Dr. Erion Çano, Gjermani
52. Dr. Eriona Heta, Gjermani
53. Dr. Ernil Sabaj, Britani
54. Dr. c. Ervin Dervishaj, Danimarkë
55. Dr. Eugen Ruzi, ShBA
56. Dr. c. Fabiano Llanaj, Hungari
57. Dr. rer. nat. Fatbardh Veseli, Gjermani
58. Dr. Fatlind Malsiu, Zvicër
59. Dr. rer. nat. Gentian Zavalani, Gjermani
60. Prof. Dr. Gentian Zyberi, Norvegji
61. Dr. c. Gesjana Halili, Itali
62. Dr. c. Giola Cami, Hungari
63. Prof. Assoc. Dr. Gramoz Goranci, Austri
64. Dr. Helga Dizdari-Hostettler, Zvicër
65. Dr. c. Igli Bisha, Danimarkë
66. Dr. Ilda Tole, Britani
67. Dr. Irena Roçi, Zvicër
68. Dr. c. Irisa Sevdari, Danimarkë
69. Dr. Jakup Ratkoceri, Holandë
70. Dr. Jana Nano, Gjermani
71. Dr. c. Jeta Lica, Itali
72. Prof. Dr. Josif Grabocka, Gjermani
73. Prof. Dr. Jürgen Cito, Austri
74. Dr. Kaltrina Maloku, Francë
75. Prof. Assist. Klarita Lagji, Francë
76. Dr. Kostina Prifti, Holandë
77. Dr. Kristian Sevdari, Danimarkë
78. Dr. Kristjon Ciko, Norvegji
79. Dr. Ksenja Llazar, ShBA
80. Prof. Assist. Dr. Lavdim Halilaj, Gjermani
81. Dr. Lefter Daku, ShBA
82. Dr. Livia Tepshi, Gjermani

83. Dr. c. Lora Fanda, Zvicër
84. Dr. c. Lorenci Gjurgaj, Itali
85. Dr. c. Luis Nasi, Hungari
86. Dr. Megi Vjerdha, Itali
87. Dr. Mentar Mahmudi, Gjermani
88. Prof. Dr. Mira Mezini, Gjermani
89. Dr. c. Mirea Mema, Spanjë
90. Dr. Morena Shkodra, Norvegji
91. Prof. Assoc. Dr. Musard Balliu, Suedi
92. Prof. Assoc. Dr. Nysret Musliu, Austri
93. Dr. med. Olger Kraja, Gjermani
94. Dr. Ornela Bardhi, Finlandë
95. Prof. Assoc. Dr. Ornela Dardha, Britani
96. Dr. Orsa Kekezi, Suedi
97. Dr. c. Paola Tili, Itali
98. Dr. Retis Shtino, Belgjikë
99. Dr. Rudina Jasini, Britani
100. Prof. Assist. Dr. Sabah Bushaj, ShBA
101. Dr. Salijona Dyrmishi, Holandë
102. Prof. Assoc. Dr. Sead Zimeri, Norvegji
103. Dr. Sedat Adili, Zvicër
104. Dr. Selma Dyca, Francë
105. Dr. Shefqet Hajdari, Gjermani
106. Dr. Shkëlzen Hasanaj, Itali
107. Dr. c. Sidorela Uku, Slloveni
108. Dr. c. Sofokli Çakalli, ShBA
109. Prof. Assoc. Dr. Sokol Kosta, Danimarkë
110. Dr. Stela Dhima, Gjermani
111. Dr. Taulant Muka, Zvicër
112. Dr. Theodor Kouro, Republika Çeke
113. Dr. c. Uljad Berdica, Britani
114. Dr. Vangjush Komini, Suedi
115. Dr. c. Vanisa Petriti, ShBA
116. Dr. Viola Shahini, Belgjikë
117. Prof. Dr. Vjosa Musliu, Belgjikë
118. Dr. c. Xhensila Llanaj, Hungari
119. Dr. Xhensilda Allka, Spanjë
120. Dr. Xhoela Bame, Britani
121. Dr. Xhorxhina Shaulli, Zvicër
122. Dr. c. Xhulja Shahini, Gjermani
123. Dr. Zenalda Hajdaraj, Itali